

Előfizetési árak:

helyben, házhoz hordva:	
Egész évre	16 kor. — fill.
Fél évre	8 " — "
Negyedévre	4 " — "
Egy óra	1 " 34 "
Egyes szám ára	8 fillér.

Vidékre, postán küldve:

Egész évre	18 kor. — fill.
Fél évre	9 " — "
Negyedévre	4 " 50 "
Egy óra	1 " 50 "

PÉCSI FIGYELŐ

FÜGGETLEN POLITIKAI NAPILAP.

Megjelenik naponként este 5 órakor.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Pécs, Mária-utca 1. sz. első emelet.

Kéziratot

vissza nem adunk.

Hirdetések a legutányosabb árbán számíttatnak. Nyíltér sora 60 fillér.

Az önálló vámterület mérlege.

Pécs, 1902. január 9.

Smialovszky Valér, a régi Tisza-Bénffy korszak egyik legjellegzetesebb alakja, merész vállalkozásra adta a fejét: hivatkozott próbált szerezni a közös vámterület főtartásának az Országos Iparegyesületben, a mely kezdetétől fogva egyik legbuzgóbb előharcosa volt a gazdasági önállóságunkért folytatott küzdelemnek. Fölolvasást tartott az iparegyesületben az önálló vámterület mérlegéről s óriási mennyiségű számadatot hordott össze, a melyekkel azt akarta bizonyítani, hogy milyen veszedelmeket rejt méhében ránk nézve a gazdasági önállóság, a melytől ő annyira irtózik, hogy a mennyiben Ausztriával a közösség főtartására nem sikerülne kiegyezést kötni az ottani parlamenti viszonyok miatt, még az osztrák császárral kötendő szerződést is jobbnak tartja a gazdasági különválásnál.

Elhiszszük ezt az aulikus politikuskat, de hogy fölolvassával sikerült volna valakit is megnyernie nézetének elfogulatlan hallgatói közül, abban erősen kételkedünk. Azzal a rengeteg szám-tömeeggel, a melylyel hallgatóságát elkápráztatni igyekezett, nem bizonyított egyebet, mint nyomoruságos anyagi helyzetünket, a mint az a közös gazdálkodás alatt alakult, mert pozitív számadatai természetesen mind a jelen helyzetre vonatkoztak; azok a következtetések pedig, melyeket azokból meritett, mind csupa föltevés, még pedig a legfeketébb szemüvegen át tekintve.

Fölhozta, hogy a 27 milliárdnyi tiszta országos vagyonból az őstermelés, mező-és erdőgazdaság, bányászat stb., kerek 19 milliárddal részesedik, tehát 70% ka a nemzeti vagyonnak az őstermelés szolgáltatásban áll. Hogy ez a vagyon mily keveset jövedelmez, azt kimutatta azzal az adattal, hogy a termelők nagy tömegének, vagyis körülbelül 15 millió embernek fenntartására fejenként csak 166 korona esik. Szembe állította ezzel Ausztria gazdagságát, amelynek összes vagyona 70 milliárdra rug s fölvetette a kérdést, vajjon ilyen viszonyok között célszerű-e nekimenni a vámterületi különválás problémájának?

Smialovszky persze maga úgy felelt meg erre a kérdésre, hogy: Isten őrizz! De azok, akik nincsenek eleve elfogulva a Bécs felől lengedező szellő iránt, azt fogják rá mondani, hogy igenis, éppen nemzeti vagyonunknak a fenti adatok által illusztrált elértéktelenedése teszi ketszeresen köteletségünkkel, áttérni az önálló vámterületre, mert csak így szabadulhatunk

meg attól az egyoldalú gazdálkodási rendszertől, a mely hazánkat egyszerű élőkamra színvonalára süllyeszti s a mely megakadályozza, hogy komolyan csak gondoljunk is arra, miként mezőgazdasági államból valaha is ipari állammá fejlőd-hessünk.

Pedig hát mi okozza azt, hogy a mostohább természeti viszonyok közt levő Ausztria csaknem háromszorta vagyonosabb, mint a természet minden kincsével oly bőségesen megáldott Magyarország? Semmi egyéb, mint a fejlett ipari termelés, a mely óriási mértékben hatványozza meg a nemzetek vagyoni erejét, míg a természet szeszélyeinek kitett őstermelés, melynek a gőz és villamosság korszakában az egész világ terményeivel kell versenyeznie, mindinkább veszít nyereséges voltából s így folyton devalválja a nemzeti vagyon értékét.

És miért retteg annyira Smialovszky ur „a mai gazdasági viszonyoknak halomra döntésétől“, mint az önálló gazdaságra való áttérést nevezte? Mert mezőgazdasági fölöslegünket, ha azt Ausztria semmi szín alatt sem bocsátaná be, az első években csak felében is alig fogjuk eladhatni, a gazdasági termények behozatala pedig csaknem teljesen megszűnén, elvesztenők az ezek behozatala után most élvezett körülbelül három és fél millió vámbevétel. Persze azt nem vette figyelembe a gazdasági rabszolgáságunk rajongója, hogy Ausztria elsősorban önmagát károsítaná, ha mezőgazdasági terményeinket „semmi szín alatt sem bocsátaná be“ s így az anyagiakban mindig nagyon józan eszű osztrákok óvakodni fognak velünk szemben vámbáborot provokálni. Aztán gazdasági önrendelkezésünk esetén szerezhethetünk mezőgazdasági terményeink számára piacokat más iparos államokban is, ha megfelelően kedvezményezzük az ő ipari behozatalukat, mit most Ausztria miatt nem tehetünk.

Az ipar helyzetét is válságosnak iparkodott festeni Smialovszky a vámelkülönzés esetére, mert — úgy mond — 200 milliót kitevő ipari kivitelünk valószínűleg teljesen megszűnnek, a mi 140 millió munkabér beszüntetését vonná maga után. Hogy gazdasági különválásunk esetén miért szűnnek meg eddigi ipari kivitelünk, annak megokolásával adós maradt a fölolvassó ur, de igazán megmosolyogni való az az állítása, hogy az önálló vámterületen olyan nyomoruságos helyzete lenne a magyar iparnak, hogy kénytelen volna az eddig fizetett munkabérből nyomban 140 milliót beszüntetni.

Hisz maga a fölolvassó állítja, hogy a vámsorompó fölállításával megcsappanna ipari behozatalunk is, pedig azt még ő sem állíthatja, hogy ipari szükségletünk megszűnnék a gazdasági különválás folytán; tehát a megcsapparó ipari behozatal azt bizonyítaná, hogy ipari szükségletünket a hazai ipar termékeiből fődözzük. Így, ha ipari kivitelünk csökkenne is átmenetileg, hazai iparunk pótlásra találna a növekvő belfogyasztásban; az ipari munkabérek beszüntetésének veszedelme tehát csak olyan üres rémkép, a mely csak a politikai kisedek ijesztgetésére jó.

Nagyon jól jegyezte meg Zichy Jenő gróf erre a fölolvassásra, hogy az éppen az ellenkezőjét bizonyítja annak, amit a fölolvassó belőle levezetett. Mert kell-e nagyobb elítélése a mostani állapotnak és nagyobb dicsőítése az önálló vámterületnek, mint Smialovszky fölolvassásának az a része, melyben kimutatja, hogy ha vámot szedhetnénk mindama idegen származású ciparcikk után, a mely Magyarországon elfogyasztatik, vámbevételünk nem 44 millió korona lenne, mint a mennyi most a közös vámbevételből javunkra esik, hanem felrugna 86 millió koronára. — Ez az elítélése a mostani állapotnak. Az önálló vámterületnek dicsőítését pedig Smialovszkynak az az állítása foglalja magában, hogy a külön vámterületen az ipar fejlődésével ez a vámbevétel mindjobban csökkenne és fokozatosan leszállna a mostani 44 millió korona alá.

Valóban alig cselekedhettek ügyesebb dolgot az Országos Iparegyesület intéző férfiai, mint beugratni a gazdasági közösség egyik legmegátalkodottabb hívét olyan fölolvassásba, a mely maga képezi a legjobb bizonyítékát annak, milyen nyomoruságos a helyzetünk a közösségben s milyen szép jövővel kecsegtet gazdasági önállóságunk.

A város új bizottságai.

— Saját tudósítónktól. —

Pécs, 1902. jan. 9.

Pécs város közigazgatási bizottságának mai ülésén választották meg a közigazgatási bizottság kebeléből kiküldendő albizottságokat a következőkben:

A börtönvizsgáló bizottság tagjaivá a főispán kinevezte *Egry Józsefet* és *Kindl Józsefet*; a bizottság bevalasztotta *Pleininger Ferencet* és dr. *Jobst Lászlót*.

A fegyelmi választmány tagjai lettek az állami tisztviselők közül *Dragonescu Döme*, kir. pénzügyigazgató és *Salamon József* kir. tanfelügyelő, mint rendes tagok és *Kovácsfi Kálmán* államépítészeti főnök, mint póttag. A bizottság bevalasztotta rendes tagokul *Aidinger Jánost* és *Krasznay Mihályt*; póttagul *Jobst László dr.-t*.

Az erdészeti albizottságba titkos szavazás útján tíz szóval beválasztottak: *Egry József, Erreth János és Krasznay Mihály*. Ezután a bizottság az albizottság elnökévé *Krasznay Mihályt*, alelnökévé *Egry Józsefet* jelölte ki.

A másodfokú erdei kihágási bizottságba rendes tagokul beválasztottak: *Egry József, Kindl József, dr. Szeredy József és Krasznay Mihály*. Póttagok lettek: *Pleininger Ferenc, dr. Záray Károly, Szuly János és Maletter Rezső*.

Az ipartanácsba a pécsi keresk. és iparkamara rendes tagokul megválasztotta *Hoffmann Lajost és Taisz Józsefet*; póttagokul *Beck Gyulát és Csukás Zoltánt*. A bizottság beválasztotta titkos szavazás útján, 15 szóval, rendes tagokul *Kindl Ferencet és Krausze Ignácot*; póttagokul *Reisch Jánost és Scholtz Antalt*.

A mezőgazdasági munkások ügyében másodfokban ítélő bizottság tagjai lettek az 1902—1903. évekre *dr. Jobst László, dr. Szeredy József, Tróber Aladár dr., Záray Károly dr., Egry József, Szuly János, Pleininger Ferenc és Kindl József*.

A gyámügyi felelősségi kérdésekben kinevezte a főispán a folyó évre: rendes tagokul *Krasznay Mihályt és dr. Szeredy Józsefet*; póttagokul *Szuly Jánost*. A bizottság beválasztotta rendes tagokul *Egry Józsefet és Kindl Józsefet*; póttagokul *Pleininger Ferencet*.

A törvényhatósági közutak ellenőrzésére hivatott bizottság tagjai lettek: *dr. Záray Károly, Szuly János és Kovácsfi Kálmán, kir. főmérnök*.

A pótdadó és közúti adóügyekben másodfokban ítélő bizottságba beválasztottak végül: *Egry József, Erreth János, Kindl József és Szuly János*.

HÍRKE.

Pécs, 1902. jan. 9.

Háztnézés a XX. században.

(Egy amerikai házasságközvetítő legújabb albumokat készített, a hol a leányok arcképe helyett a hozományokat jelző összeg van felírva.)

Házasságközvetítő: Foglaljon helyet, fiatal barátom, rögtön választunk megfelelőt. Ön ugyebár 10,000?

Az ifju (hebegve): Én . . . én? Én tudtommal orvos vagyok, soh' sem voltam dollár.

H.: Jó, jó, minek ez a felesleges beszéd? Nálam az emberek egyszerűen csak mint számok szerepelnek. A férfi évi jövedelme a leány hozománva szerint.

Az ifju: Ah, ah, ez érdekes. Hát igen, én 10,000 dollár vagyok s szeretnék egy megfelelő hozományt, csinos, elmés leánnyal megismerkedni.

H.: Szóval, ön nőül akar venni 50—60,000 dollárt. Ime, itt van egy kis szöke, 52,000, vagy ha a barnát szereti, bemutatom 64,000-nek.

Az ifju: A szépségre nem helyezek különös súlyt . . .

H.: Helyes, akkor megismerkedünk a 70,000-el, igen kedves hölgy, művelt és szépen zongorázik.

Az ifju: De a családját is szeretném ismerni.

H.: Oh, legyen nyugodt, igen előkelő család. Apja, az öreg 20,000 városi tanácsos, anyja, a finom és kedves 40,000 őnagysága, 10 jótékony egyet elnöknője. Nagyatya, a derék 15,000 nyugdíj s nagyanyja, a 2500 hold ingatlan; rajongással szeretik a leánykát, néhány év múlva elhálnak s ráhagyják egész vagyonukat.

Az ifju: És egyetlen leány?

H.: Két fitestvére van, az idősebb 12,000, a fiatalabb 3000 s egy huga, a kis gesztenyebarna haju 40,000, ez még tizenéves.

Az ifju: A feltételek kedvezők, csak nem tudom, hogy én megtekelek-e?

H.: Azt hiszem, igen. Legutóbb azonban megkérte a leánykát egy 12,000 és 3000 uti átalány, de ő nem szereti a kereskedőket. Kijelentette, hogy inkább megy nőül egy diplomás 8—10,000 hez.

Az ifju: Oh, ha ő engem ajándékoz meg szívével, gazdagon viszonzom szerelemmel, hűséggel.

H. (tünődve): Hűség . . . sziv . . . szerelem? Ezek a kopott pénzek rég kimentek a forgalomból.

—m.

Napirend 1902. január 10-én.

Naptár: péntek, jan. — Róm. 10kath.: Vilmos. — Prot.: Vilmos. — Görög-kel. (dec. 28.) Ezer vért. — Zsidó: Sebat 2. — Nap két 7 óra 31 perckor; nyugszik 4 óra 12 perckor. — Hold két 2 óra 26 perckor reggel; nyugszik 5 óra 13 perckor délután.

Időjelzés. A központi meteorológiai intézet jelzése szerint: változékony idő, ejjeli fagy és elvélve csapadék várható.

Katonai felülvizsgálat a megyeházán d. e 9 órakor.

Színház: »Svihákok«, operett.

— **(Személyi hír.)** *Hetyey Sámuel* megyéspüspök tegnapelőtt Pécsről Budapestre utazott s ott résztvett a hercegprimás elnöklété alatt tartott püspöki konferencián.

— **(Pécs város közigazgatási bizottsága)** ma délelőtt 10 órakor tartotta rendes havi ülését, melyen br. *Fejérváry Imre* dr. főispán elnöklété alatt a városháza közgyűlési termében részt vettek: *Majorossy Imre* polgármester, *Nendtvich Andor*, árvaszéki elnök, *Dragonescu Döme*, kir. pénzügyigazgató, *Fekete Mihály*, tiszti főügyész, *Tróber Aladár* dr. főjegyző, *Tichy Ferenc* dr., tb. főjegyző, *Csizmádia Géza*, másodaljegyző, *Nagy László* tb. aljegyző, *Oberhammer Antal*, h. gazdasági tanácsos, *Csáirer Elek* dr., tiszti főorvos, *Mikszik Ákos* állami főállatorvos, *Déván Ottó* kir. ügyész, *dr. Szeredy József*, *Krasznay Mihály*, *Egry József*, *Kovácsfi Kálmán*, *Szuly János*, *Záray Károly* dr., *Salamon József*, kir. tanfel. *Kindl József* és *Pleininger Ferenc*. A bizottság az előadók ügyeit tárgyalta le s tudomásul vevén a tiszti főügyész, árvaszéki elnök tanfelügyelő és kir. ügyész jelentéseit, az ülés feltizenkét óra után véget ért.

— **(Rendjelviselési engedély.)** A király megengedte, hogy *Malota Iván*, zágrábi államvasuti állomástönök, a román korona rend lovagkeresztjét elfogadhassa és viselhesse.

— **(Dalverseny.)** A Dunántúli Dal-szövetség ez év tolyamán dalversenyt tart. A dalversenyt Tatán fogják megtartani s azon — mint azt tegnapi választmányi ülésében határozatilag kimondta, a pécsi Polgári Dalkör is résztvesz.

— **(A múlt évi adó.)** A pénzügyigazgató a közigazgatási bizottságnak jelentette, hogy Pécs városa az elmúlt évben jól viselte magát adófizetés dolgában, mert 1901. évben 45,000 koronával több adó folyt be, mint 1900-ban. Ennek dacára azonban az adóhátralék most mégis több, mint volt 1900. év végén. Ennek a furcsa jelenségnek a nyitja, a pénzügyigazgató felvilágosítása szerint, abban rejlik, hogy az adóelőírás Pécs városában az 1901-ik évre mintegy 60,000 koronával megsaporodott s ebben a legnagyobb kontingenst azoknak a házaknak az adója szolgáltatva, melyek eddig adómentesek voltak, de 1901-ben már adó alá kerültek. Különben a pénzügyigazgató megdicsérte a városi adóhivatal személyzetét, a kiknek működésével meg van elégedve ő is, de úgy látszik a közönség is, mert most már nem fordulnak elő a szokásos panaszok. Az adóelőírás az idén még a törvényes határidő lejártá előtt készen lesz.

— **(Az új levelezőlapok és postautalványok.)** Hirt adtunk róla már, hogy f. hó 11-től kezdve új levelezőlapok és

postautalványok kerülnek forgalomba. Erre vonatkozólag tájékoztul a következőket közöljük: Január 11-től április végéig a jelenleg még használatban levő utalvány űrlapok és levelezőlapok még feladhatók, ha azokra 1—1 fillérnyi frankójegy felragasztatik. Az 1 fillérnyi póttjegy nélkül feladott levelezőlapok a címzett rovására 2 fillér pótdíjjal terhelhetnek meg. 1902. május 1-től kezdve a most forgalomban levő 4 filléres levelezőlapok és 1 filléres postautalvány űrlapok egyáltalán nem fogadhatók el szállításra. Ha mégis adnának fel ily póttjeggyel ellátott régi levelezőlapokat, úgy azok olybá vétetnek, mintha teljesen bérmentetlenek volnának és 10 fillér portóval terhelhetnek. A régi postautalványokat és levelezőlapokat, még ha nyomtatott címmel el is vannak látva, a posta 1902. május végéig ujjakkal cseréli be, egy új utalványlapra 2 drb. régít számítva.

Az értékcikk árúsitók az összes utalvány-űrlapokat és a régi levelezőlapokból az eredeti szalag alatt levő teljes csomagokat jan. 11—15 ig a postahivataloknál szolgáltatásukba, illetve kérjenek helyettük ujjakat.

— **(Jelentés a vizről.)** A Tetteye forrás vizszolgálató képessége folyó hó 9-én reggel 6 órakor a tettyei viztartóban 1000; az ellentartóban 1075 kbm. viz volt; a roz-zalólyás 24 óra alatt 1330 köbméter.

— **(Egyhavi rend.)** Pécs város közigazgatási bizottságának mai ülésén a polgármester jelentette, hogy a múlt hóban a központi közigazgatási iktatóba beérkezett 2854 ügydarab; hátralék volt 700 darab. Az összes 3554 darabból elintéztetett 2712 darab s hátralék maradt 842 ügydarab. A rendőrkapitányi iktatóba beérkezett 870 rendőri ügydarab; hátralék volt 295 darab. Az összes 1165 darab közül elintéztetett 1055; hátralék maradt 110. Kihágási ügy volt 498 új és 401 régi; ebből elintéztetett 890, tolyamatban maradt 109. Bűnügy volt 415 új és 33 régi; elintéztetett 433; maradt folyamatban 15. Iparigazolvány 9; igazolójegy 3; cselédkönyv 109 adatott ki. Letartóztatott 159 egyén; el-toloncoltatott 74, kísérettel 4. Videkről érkezett 1291 utas. Öngyilkossági eset 2 fordult elő. A községi bíróságnál 551 darab közül letárgyalatott 511; megszűnt 40. A bánya-telepi községi bíróságnál letárgyalatott 19; megszűnt 3. Utadoban befolyt 7690 korona a múlt hóban.

— **(Posta-távirda Görcsönyben.)** A pécsi m. kir. postaigazgatóság Görcsönyben postával egyesített távirdahivatalt rendeztetett be és azt folyó hó 1-én a közhasználatnak átadta.

— **(Borvásár Szegzárdon)** Szegzárdon is akció indult borvásár rendezésére. Az ügy élére Bezeredy Pál nagybirtokost, Boda Vilmos orsz. képviselőt és Nits István, borá-felügyelőt kérték föl a bortermeleők. E vasárt a kereskedő osztály részvételével tervezik és az ismertebb borügynököket a vásárra megrogják hívni.

— **(A tejcarnok szennyvizei.)** Tengeri kigyó ez, melyet legújabb *Maletter Rezső*, törvényhatósági bizottsági tagnak a polgármesterhez benyutott ama kérvénye hozott felszínre, melyben kérte a polgármestert, hogy a tejcarnokból a szennyvizeket levezető árok tisztántartása ügyében intézkedjék és szerezzen érvényt a vízjogi törvény ide vonatkozó szakaszainak, mert itt nemcsak közegészségügyi kihágás, de vízjogi kihágás is fordul elő. A polgármester kiadta a kérvényt a főkapitánynak, ki a vizároknál helyszíni szemlét tartott s jelentette, hogy azt tisztán találta. Egyébként nem érezte magát illetékesnek s a polgármesterre bizta a további teendőket. A polgármester erre a kérvényre azt a végzést hozta, hogy minden rendben van s további eljárásnak helye nincs. A kérvényező e végzést megtelebbezte s a közigazgatási bizottság mai ülésén *Oberhammer Antal*, helyettes gazdasági tanácsnok, szakavatott előadással, alapos argumentumokkal kimutatta, hogy a pol-

gármester határozata megsemmisítendő s elrendelendő a további eljárás, mert itt nemcsak közegészségi, de vízjogi kihágás is forog fenn. Mert nincs vízhasználati engedélye sem a tejcarnoknak s a szennyvizek kellő fertőtlenítés hiján a közegészségre határozottan ártalmasak lévén, a főkapitány, mint elsőfoku közegészségi és vízrendőri hatóság, utasítandó ugy a vízárók szabályozására és a vízlevezetés ügyének rendezésére, mint a szennyvizek fertőtlenítésének elrendelésére is. A bizottság Zaráy Károly dr. és Szuly János hozzászólásai után a polgármesteri határozatot megsemmisítvén, elfogadta az előadó javaslatát. S most már reméljük, hogy végrevalahára elfog a feje vétetni ennek a tengeri kigyónak is!

— **(Az a bizonyos spanyol kincs.)**

Időről-időre hirt adnak a lapok bizonyos levelekről, a melyek a szép Spanyolországból érkeznek Magyarországra s a melyeknek írói elrejtett kincsekről regélnek, nagy jutalékokat helyeznek kilátásba a címzetteknek, ha őket a kincsekhez jutni segítik. A kért segédem persze főképen abban áll, hogy a címzett küldjön utiköltséget, a melyen a levélíró megbizottja, aki pontosan ismeri a titokzatos kincs rejtekhelyét, Spanyolországból Magyarországra utazhassék. — Egy ilyen levelet kapott a napokban Haberényi Pál, pécsi gépgyáros is Barcelonából, a melyben egy bizonyos Luis Casanaz lovaskapitány, aki 15 évi vár-fogságra van ítélve, egy toledoi nőnöveldeben levő 17 éves leánya jövőjét biztosítandó, arra kéri Haberényit, hogy legyen segítségére annak a 675,000 franknak a kézrejtuttatásán, a melyet a kalandos kapitány ittjártában Pécs környékén egy vasdobozba rejtve a földbe elásott. Nem is kíván mást a címzettől, mint hogy a titkot rejtse szíve mélyébe, fogadja házába a levélíró leányát és kísérőnőjét, akik a kincsért jönni fognak s annak rejtekhelyét ismerik s végül küldjön a két nő számára utiköltséget Barcellenába Angel Ramos címére. Mindezt a rejtett kincs 1/3-át, vagyis 225,000 frankot igéri jutalmul a levélíró, aki nagyobb hitelesség okáért egy spanyol újságból kivágott közleményt is csatolt a leveléhez, melyben el van mondva, hogy don Luis Casanaz kapitány az ezredkasszából 400,000 pesetát ellopott s ezért 15 évi feyházra ítéltetett. — Ilyen kondukt listza mellett Haberényi ur nem érzett magában hajlandóságot a levélíróval a kecsgetető üzletet megkötni, hanem elküldte a levelet hozzánk, hogy hirt adjunk róla, milyen butaknak is tartják a spanyol svinilerek a magyarokat, mikor ilyen durván szótt hálóban hiszik őket megfoghatni.

— **(A belsősomogyi év ref. egyházmegye)** egyházmegyei aljegyzői állására leadott szavazatok beérkezvén, a következőleg oszlottak meg: Kovács Bertalan tanügyi bizottsági elnök, kálmáncsai lelkész huszonkilenc, Jávorv Nándor, s.-viszlói lelkész huszonöt és Seregély Dezső, hatvani lelkész tiz szavazatot kapott, miért is a két legtöbb szavazatot nyert között újabb szavazás lesz.

— **(Élet és halál.)** A városi közigazgatási bizottság mai ülésén a tiszti főorvos jelentette, hogy a legutóbbi decemberben a város területén 44 fiu- és 54 leánygyermek született, összesen tehát 98 születés volt, a halálozások száma pedig 77-re rugott. A közegészségi viszonyok elég kedvezők voltak, bár a téli időjárás folytán a légzőszervek hurutos bántalmi gyakoriak voltak és szórványosan fordultak elő croup és bányahimlő esetek is. A kórházak betegforgalma a megelőző haviboz képest 116 esettel szaporodott, a mi a téli időjárás rendes folyamánya. December havában ápolattott a városi kórházban 690, az irgalmasok kórházában 97 és a bányatelepi kórházban 36 beteg.

— **(A ki öl, ha szeret.)** Alig mult huszonegy éves még Bertalan Kálmán cipészegéd s ma már másodizben állt a rendőrkapitány előtt gyilkossági kísérlet miatt. Mind-

két esetben a szeretőjét akarta megölni. — Először tavaly május 29-én rögtönzött szerelmi drámát az Árpád-utcában *Berzsenyi* Mari nevű cselédleánnyal, a kit töltött revolverrel és egy éles törrel támadt meg s meg akarta ölni. De ekkor elfogták s ártalmatlanná tették, a bíróság pedig megszüntette ellene az eljárást. Bertalan Kálmán ezután új szeretőt keresett. Most két hét előtt megismerkedett *Szakács* Marival, a ki a haltér 1. szám alatti kocsmában szolgált. A leány megszerette s követelte, hogy vegye el feleségül és — állítása szerint — fenyegette, hogy ha nem veszi el, hát csuffá teszi. Tegnapelőtt este is ezen összevesztek a leánnyal s Bertalan Kálmán hazament Klimó-utca 10. szám alatti lakására s egy töltött hatlövetű revolvert vevén magához, úgy ment vissza a leányhoz. Vele töltötte az éjszakát s reggel a leány ismét fenyegette. Erre Bertalan előrántotta a revolvert s rá lőtt. Mikor a lány az ágyra esett, még kétszer lőtt rá s azután otthagya véreben s maga jelentkezett a rendőrségnél. — Szerencsére a leány egyik sérülése sem súlyos es bár bevitték a kózkórházba, onnan bár nap mulva gyógyultan jöhet ki. Bertalan pedig, a ki elég csinos, jóképű fiatalember, beismerte szándékát, hogy a leányt meg akarta ölni, mert félt tőle, hogy az áll boszút rajta, ha el nem veszi feleségül. A rendőrségtől ma atkísérték a királyi ügyészséghez. S ha majd kibocsájtják, akkor újra kereshet egy harmadik lányt, kit megszeressen és ki ellen szintén gyilkosságot kíséreljen meg!

— **(A fogház lakói.)** *Déván Ottó* kir. ügyész jelentette ma a város közigazgatási bizottságának, hogy a helybeli ügyészségi fogházban az elmúlt december hóban 120 egyén volt letartóztatva, a kik közül csak 19 volt vizsgálati fogságban, a többi mind már elítélt fogoly volt.

— **(Egyházközségi gyűlés.)** A kaposvári év. ref. egyház tagjainak rohamosan, évről-évre szaporodó létszáma folytán a jelenlegi templom nagyon szűk s ezt bővíteni sem lehet izléssel s kisebb költséggel. Éppen ezért örömmel vette tudomásul az egyházközség minapi közgyűlése a presbitérium amaz eljárását, melylyel a várostól az új templom és lelkészlak számára ingyenhelyet eszközölt ki. E gyűlésen a nagy számmal jelenlevő evangélikusok a megújított gerezsdi egyezséget nem fogadták el s kimondották, hogy külön gyűlékezetté szándékoznak alakulni. Presbiterekké dr. Szigeti Gy. Sándor, kórházi főorvost és Poor Sándor ügyvédet választották meg.

— **(Vérengzés egy csárdában.)** Véres gyilkosság történt a Tamási községi országúton fekvő Gólya csárdában. Estefelé négy marhahajcsár érkezett a csárdába. A négy ember nyugodtan beszélgetett az ivóban, mikor öt meglehetősen ittas tamasi legény tért be. Az új vendégek nagy zajjal fogtak a mulatozáshoz, sehogy sem tetszett nekik a hajcsárok csendes viselkedése. Mikor a kocsmáros kivitte hozzájuk a borokat, az egyik tamasi legény felkapott egy teli, literes üveget s a hajcsárok közé vágta. Majd bicskát rántottak elő a mulatozók s úgy rontottak a hajcsárokra, akik látva a veszélyt, szintén kést húztak elő. A négy hajcsár kimenekült a csárdából. Másnap reggel nem mesze a kocsmától, két hajcsárt halva találtak, a verekezés kezdeményezői közül pedig egy még a csárdában halt meg, míg a többiek súlyos sebeket kaptak.

— **(Főgondnokválasztás.)** A dunamelléki év. ref. egyházkerület főgondnoki állására elrendelt szavazás alkalmából a *bissei, gödöllői és somogyomi* egyházközségek *Hege-düs* Sandorra adták szavazataikat.

— **(Huszonötezer korona alapítvány a vidéki hírlapírók segélyalapjára.)** A m. kir. szab. osztálysorsjáték részvénytársaság igazgatósága 25.000 korona alapítványt szavazott meg a *vidéki hírlapírók országos szövetségének* segélyalapja ja-

vára és a följánlott nagyszabásu alapítvány összegét tiz év alatt fizeti be olyképp, hogy 1902-től kezdve öt éven keresztül 3000—3000, további öt éven át pedig 2000—2000 koronát szolgáltat be minden év január 2 án a szövetség pénztárába. Az alapító levél a magyar vidéki sajtónak az ország különböző pontjain teljesített érdemes kultur-szolgálatát méltatja és e munkásság elismerésének kíván kifejezést adni a szövetség segélyalapjára tett áldozatkész alapítvánnyal. A hírlapíró szövetség hálás köszönettel fogadta az osztálysorsjáték részvénytársaság lekötözött elhatározását, melylyel az legbőkezűbb alapítói sorában is a legelső helyet foglalja el és a jelentékeny adományt folyó évi közgyűlésének azon javaslattal jelenti be, hogy az is köszönje meg a részvénytársaságnak a gazdag alapítványt. Ezzel az összeggel a vidéki hírlapírók országos szövetségének nyugdíj- és segélyalapja, illetőleg a vidéki hírlapírók támogatására szolgáló vagyona, az 1900. évi zárszámadás eredményét véve alapul, 103.000 koronára emelkedett. — Jelentékeny adományt, 600 koronát küldött a vidéki hírlapíró szövetség szegedi elnökségéhez *Andrássy* Dénes gróf is, az áldozatkész főúr, ki a legnemesebb közcélokra szolgáló nagylelkű támogatásával már oly sok intézményt kötelezett hálára. Az adományt a gróf krasznahorkai uradalmának ig. főügyésze: *Sulyovszky* István széphangu levél kíséretében küldte meg a hírlapíró szövetség elnökének.

— **(A katonai puskaművesek ipara ellen.)** Hosszabb idő óta gyakori, jogos panaszuk volt az iparosoknak (különösen nagyobb katonaságu városokban) a katonai iparosokra, akik iparigazolvány nélkül, néhol pedig iparigazolvány mellett versenyt támasztottak a polgári iparosoknak. A kamarák panaszára a keresk. miniszter most a puskaműveseket leszorította a verseny teréről. Erről a keresk. miniszter a következő levélben értesítette a pécsi kamarát: »A m. kir. honvédelmi miniszter ur í. é. december hó 1-én 86254. sz. a valamennyi honvéd kerületi parancsnoksághoz intézett rendeletével a tényleges állományu honvédpuskaműveseknek a magan-ipar gyakoriásat jövőre teljesen eltiltotta s egyuttal intézkedett, hogy a már ezidő szerint iparigazolvánnyal ellátott puskaművesektől ezen iparigazolványok az állományra illetékes parancsnokságok által haladéktalanul bevonásának és a kiállító iparhatóságoknak beszolgáltatásának. A midőn a hatóságot erről mihez tartás s a hatósága alá tartozó összes alsófoku iparhatóságokkal leendő közlés végett értesitem, egyáltalán felhívom, utasítsa az elsőfoku iparhatóságokat, hogy ezentul tényleges állományu honvédpuskaműveseknek iparigazolványt ki ne adjanak«.

— **(Gyanus halálozás.)** Érdekes eset foglalkoztatja a gyönki (Tolnamegye) közönséget. — *Hartenstein* Jánosnak elveszett kéményéből több darab füstölt hus. A gyanu Hartenstein átelienes szomszédjára, Eiring Jánosra esett s a csendőrség még aznap házkutatást tartott a gyanusítottal, azonban eredménytelenül. Mindamellét este becsukták a községi börtönbe. Mikor aztán reggel 5 óra-kor bementek hozzá, hogy újból kihallgassák, a fogoly ekkor már halva volt. Külső jelek arra engedtek következtetni, hogy a fogoly úgy akasztotta föl magát, mikor azonban jobban megvizsgálták, hátan ütések nyomait észlelték, a nyakon pedig két sávokat láttak, mely körülmények külső erőszakos támadásra engednek következtetni. A halottat eltemetni nem engedték s a vizsgálat folyik.

— **(Igen elegáns)** és tartós börtön-cák pénz-, szivar- és cigarettáknak, valódi ezüsttel ékítve, darabját 3 forintért csak Schönwald Imréné, Pécsen, Király-utca kap-hatók.

Művészet, irodalom.

○ **Napoleon öcsém.** A tegnapi előadást elég szép számú közönség nézte végig, mely sokat nevetett a »Napoleon öcsém« bolondságain. A címszerepet *Nádassy József* játszotta, folyton derűtséget keltve. Tállyay ügyvédet *Kardos Andor* pompásan alakította; Baráth Ödönben *Molnár Gyula* igyekezett hatást kelteni. *Vágó Béla* sugója remek volt. *Thuryné, Acél Szidi* és *G. Miklóssy Ilona*, szintén jók voltak. A színlapon Baráth Ödön szerepét *Thury Elemérnek* írták ki; pedig ő nincs Pécsen. S este a feketetiáblán azt jelentették, hogy Tállyayt *Thury* helyett *Molnár Gyula* játssza. Ugy látszik, a színlap írója sincs tisztában azzal, hogy mely szerepet ki játszik és mely szerepet kinek kell helyesbítés esetén játszania?!

○ **Színházi hírek.** A jövő hét folyamán felujtják színházunkban Jókai remek színművét az *Arany embert* a főbb szerepekben: *Thury, Thuryné, Miklóssy, Vágó, Kardos, Acél Sz., Oláhné, Molnár Gy., és Pesti Kálmánnal.* Ugyancsak a jövő héten kerül bemutatásra *Kazalitzky Antal* kitűnő vigjátéka a »Garasos alispán«, mely darab annak idején a nemzeti színházban nagy sikert aratott. — A »*Svihákok*« holnapi és holnaputáni előadása most már teljesen az eredeti lesz, amennyiben a betegségek miatt kihagyott számok is érvényesülhetnek. A közönség körében nagy az érdeklődés a »*Svihákok*« előadása iránt.

Törvénykezés.

§ **Csőd.** Az eszéki törvényszék *Fuchs Ernesztina* nasiczi szatócsnő ellen a csődöt megnyitotta. Igénybejelentési határidő január 13. felszámolási határnap január 17-dike.

§ **Gondnokság alá helyezés.** A pécsi kir. törvényszék *Toll Gyula*, 36 éves, rom. kath. vallásu. cinderi-bogádi lakost elmebaj miatt gondnokság alá helyezte.

Laptulajdonos Felelős szerkesztő
SZAUTER GUSZTAV PLEJNINGER FERENC

Segédszerkesztő
HONTHY ISTVÁN.

Hirdetések.

Alulírott saját termésű, tisztán kezelt és különböző évbeli

finom fehér ó-borait

áruba bocsájtja (csak hordókban) egy akótól fölfelé a következő áron:

asztali ó-bor 8 éves literje 25 kr.

nehéz peccsenye-bor, ó " 30 "

rizling öreg, 15 éves " 50 "

ugyszintén:

kadarka, sötét siller, új igen kellemes zü erős bor, literje 24 kr.

Mestrits Imre,
Király-utca 38.

Vadászati jog bérbeadása.

Szökéd község vadászati joga **6 évre Szökéden a községi bíró házában** utóajánlat következtében **1902. január 13. napján reggeli 9 órakor nyilvános árverésen** a legtöbbet ígérőnek bérbe fog adni.

P. H.

Olaszy Gábor,
szalantai körjegyző.

A Richter-féle
Liniment. Caps. comp.

Horgony-Pain-Expeller

egy régi kipróbált háziszser, a mely már több mint 33 év óta megbízható bedörzsölésül alkalmazatik **köszvénynél, csúznál és meghűléseknél.**

Intés. Silányabb utánzatok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csakis eredeti üvegeket dobozokban a „Horgony“ védjeggyel és a „Richter“ cégjegyzéssel fogadjunk el. — 80 f., 1 k. 40 f. és 2 k. árban a legtöbb gyógyszerárban kapható. Főraktár: **Török József** gyógyszerésznél **Budapestben.**

Richter F. Ad. és társa,
csász. és kir. udvari szállítók.
Rudolstadt.

Pécsi kölcsönös segélyező-egylet

(Pécs, Király-utca 23. sz. saját ház.)

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, miként **az előjegyzések a pécsi kölcsönös segélyező-egylet XXXVII. évtársulatának törzsrészevényeire** a mai rappal kezdetüket vettek s e célból az **alírási levek** az intézet helyiségében a rendes hivatalos órák alatt (vasárnapokat és ünnepnapokat kivéve **d. e. 9—12 óráig kitéve vannak.**

Az ujonnan keletkező 1902. évi 37. évtársulat, épp úgy, mint a korábbi harminczhat évtársulat: **6 évre terjed** s így az egy-egy részletre megállapított **1 korona betét 6 éven át fizetendő.** A befizetések emez új évtársulatra 1902. évi január 2-án kezdődnek s a második hét végéig azaz: **1902. évi január hó 11-ig** teljesíthetők anélkül, hogy az alapszabályokban megállapított késedelmi pótlékot az egyheti mulasztásért fizetni kellene. **A törzsrészevények a 6 évi ciklusra egyszerre is befizethetők** s ez esetben egy-egy törzsrészevény után — a 6 évre megjáró 312 korona helyett **276 korona fizetendő.**

Az előjegyzés alkalmával minden egyes aláírt törzsrészevény után **2 korona beíratási díj** lesz fizetve.

Az aláírók t kintet nélkül a jegyzett törzsrészevények számára, az intézet rendes tagjai — részevényesei lesznek s ezért köztük — hat év letelte után — a megfelelő kamat s az elért összes tiszta a nyeresemény, a jegyzett törzsrészevények arányában teljességben jut elosztásra.

A „Pécsi kölcsönös segélyező egylet“ tagjainak további rendelkezésig magán kötlevel, váltó, kötvény, kézi és jelzálog folyószámla kölcsönöknél nemkülönböztetve a hatodik, vagyis utolsó évtársulat előlegkénti visszafizetésénél a rendes felszámolási időig 6%-ot számít.

Továbbá tagjainak a kölcsöntőke és kamatok könnyebb visszafizetése céljából a hitelnyújtás újabb nemét honosítja meg, ugyanis jelzálog, értékpapir biztosíték vagy kötelezvényekre kezesség mellett részletenkint 360 korona előleget nyújt, oly módon, hogy e tartozás hetenkint 1 korona tőke törlesztés és 42 fillér kamat, vagyis hetenkint 1 korona 42 fillérrel 6 év alatt visszafizettetik.

Elfogad rendes takarékbetéteket is (2 koronától bármily magas összegig)

s eme betéteket, rendes körülmények között ha kisebb összegekről szólnak, kívánatra, **felmondás nélkül,** nagyobb összegeket pedig a lehető legrövidebb felmondási idő igénybevételevel fizeti vissza

s az ily takarékbetétek után 4% kamatot fizet.

A betétek után kivett **10% tőke kamatadót a betevő megterhelése nélkül az intézet maga fedezi.**

A vidéken lakó egyesületi tagok s ügyfelek által teljesítendő befizetések n. egkönnyítése költségmentesítése, valamint a részükre kiutalványozandó összegeknek előnyösen való megküldése céljából a pécsi kölcsönös segélyező egyletnek **gíró számlája** van az **osztrák-magyar banknál** és **chek-számlája a m. kir. posta takarékpénztárnál,** mely utóbbi számlára szóló befizetési lapok egyszerű felkérésre, bárkinek is megküldve lesznek.

Mindennemű üzletközlésekre vonatkozó, vagy más egyéb felvilágosítással az intézet vezérigazgatója mindenkor legnagyobb készséggel szolgál s ugyancsak nála, illetve az intézet helyiségeiben, megszerezhetők az **egyesület alapszabályai is,** akár személyesen, akár levél útján kívántatnának.

Kelt a pécsi kölcsönös segélyező-egylet 1901. évi november 28-án tartott igazgatósági üléséből.

KINDL JÓZSEF,
vezérigazgató.